

Avgående rektorer, rivna statyer och vita som lämnar plats för rasifierade. I många länder har Black lives matter-rörelsen fått igång protester på konstnärliga utbildningar.

Nu sprids uppropen mot rasism på konstskolorna

I Sverige har en diskussion om rasism på Konstfack tagit sig in i medierna via en debatt om ett namnbyte av en utställningslokal. Men diskussionen kring Vita havet är, som Dagens ETC tidigare har konstaterat, långt ifrån ny på institutionen. Konstnärskollektivet Brown Island, som har initierat kritiken, har funnits sedan 2016 och ser namndiskussionen som en symboliskt viktig diskussion om de rasistiska strukturer som finns på skolan och i konstvärlden i stort.

Sverige är långt ifrån unikt att rymma debatter av detta slag. I spåren av Black lives matter-rörelsen har diskussioner om rasism blossat upp på flera konstskolor världen över. De flesta av debatterna, som i många fall varit betydligt livligare än den på Konstfack, startades redan i somras.

Grannländerna

Förra sommaren gick fler än 130 studenter på Oslos konsthögskola ut med kravet att skolan skulle göra upp med strukturell rasism, ett upprop som ledde till en debatt som till slut fick rektorn Måns Wrangé att avgå:

– Jag slutar som en slags protest mot den massiva och i många fall ytterst onyanserade och populistiska kritiken av en stor studentgrupp, i mina ögon helt legitima, krav på ett aktivt arbete mot strukturell rasism, sa han till Sveriges radio strax före nyår.

På Köpenhamns konsthögskola fick rektorn för Kungliga Konstakademien, Kirsten Langkilde, sluta efter att en byst föreställande skolans grundare Kung Fredrik den femte kastades i kanalen som en antirasistisk aktion.

Storbritannien

I Storbritannien har landets högst ansedda teaterhögskolor fått be om ursäkt offentligt efter att ha anklagats för att ha nonchalerat rasismproblematiken på skolorna. Detta efter att studenter gått ut öppet och pratat om sina erfarenheter.

I Bristol har universitetets konstskola aktivt gått ut med att man stödjer Black lives matter-rörelsen och konstaterat att universitetet har mycket kvar att arbeta med för att rörelsens mål ens ska komma i sikte. I juli revs även stadens staty föreställande slavhandlaren Edward Colston ner i en antirasistisk protestaktion. Istället placerades en staty av Jen Reid på dess ställe. Jen Reid blev fotograferad med höjd och knuten näve i samband med att Colston-statyn revs under aktionen och har därefter kommit att bli en symbol för stadens protester mot rasism.

USA

I USA har tonläget på de konstnärliga utbildningarna varit högt. I juli valde två kvinnliga professorer på den New York University-baserade konstnärlig institutionen Tisch att säga upp sig med omedelbar verkan för att lämna utrymme för rasifierad personal. På Tisches konstnärliga utbildningar fanns vid händelsen 34 anställda. 32 av dessa var vita, skriver Washington Square News. Detta samtidigt som 50 procent av skolans elever bestod av rasifierade eller internationella studenter.

En av professorerna, Andromache Chalfant, förklarade sitt drag så här i ett mejl till tidningen:

”Som vit kvinna uppvuxen i USA är jag medveten om att min erfarenhet inte representerar studentgruppens mångfald. Jag hoppas att mitt beslut att avgå kommer ge utrymme för någon med en annan bakgrund och erfarenhet.”

Den andra professorn som sa upp sig, Donyale Werle, menade att studenterna förtjänade att representeras av en mer blandad skara lärare. I ett mejl till samma tidning skriver hon:

”Studenterna har en väldig mångfald, de kommer ifrån och har bakgrunder i hela världen. Vita lärare har helt enkelt den levda erfarenheten. Jag tror att våra studenter behöver se världen genom många linser, inte bara genom vitas.”